

8

AU § 9

Dnr KS2012/53-806

Utdrag: akten, KS

Taxor och avgifter 2012 inom Kultur- och utbildningsnämndens område

Ärende

Taxor och avgifter avseende bibliotek, fritidsgårdar, sport- och friluftsliv samt för Kulturknuten ska revideras varje år.

Tidigare beredning

- Kultur- och utbildningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteutlåtande daterat 2011-12-03.
- Kultur- och utbildningsnämnden har behandlat ärendet 2011-12-14, § 210
- Kommunstyrelsens ordförande och 1:e vice ordförande redogör för ärendet i beslutsförslag daterat 2012-01-16.

Arbetsutskottets beslut

Ärendet bereds vidare.

MS

TAXOR OCH AVGIFTER

2012

**Bibliotek
Musikskola
Fritidsgårdar
Sport och friluft
samt
Kulturknuten, inklusive Berga teater**

TAXOR OCH AVGIFTER

- Taxa 1** Aktiviteter som är bidragsberättigade i Österåkers Kommun.
- Taxa 2** Aktiviteter som inte är bidragsberättigade i regi av föreningar inom kommunen som tillhör riks- eller distriktsorganisationen (vuxenverksamhet över 20 år) / Aktiviteter som inte är bidragsberättigade men utförs av en bidragsberättigad organisation i Österåkers kommun (verksamhet över 20 år).
- Taxa 3** Aktiviteter av privat karaktär, företag samt övriga externa organisationer/föreningar.
- Taxa 4** Gymnasieskolor verksamma i Österåkers kommun.

SPORT OCH FRILUFT

Gymnastiksalar

Timkostnader	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
Rephuset (Berga)	50	100	185	100
Hackstahallen	85	175	325	175
Margretelund	50	100	185	100
Ljusterö	50	100	185	100
Roslags-Kulla	50	100	185	100
Rydbo	50	100	185	100
Sjökarby	50	100	185	100
Skånsta	50	100	185	100
Skärgårdsstad	50	100	185	100
Solskiftet	50	100	185	100
Söra A	85	175	325	175
Söra B	50	100	185	100
Träsättra	85	175	325	175
Åkerstorp	45	75	145	75
Österskär	50	100	185	100

Åkersberga sporthall

Bollhall, timkostnad	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
A	95	190	370	190
A1 och A2	55	115	230	115
B	85	170	325	170
B1 och B2	50	110	210	110

Övrigt, timkostnad

Badminton/abonnemang	95	Ströbokning: 125
Badminton/abonnemang, pensionär	65	Ströbokning: 90
Gym, endast föreningar	65	
Övrigt, kostnad per tillfälle	110	Gäller första timmen, därefter 50
Bastu, per person	25	
Bastu, grupp >3 personer	120	

Seniormatcher, representationslag och arrangemang, timkostnad

A-hallen	220
B-hallen	210
Sporthallen	430

Österåkers sportcentrum

Ishall A	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
Timkostnad under v 34 – v 14	120	280	1230	530
Matcher/evenemang	150	560	1230	540
Ishall B				
Timkostnad under v 40 – v 9	100	240	1230	380

Kostnaderna för försäsong och eftersäsong beräknas enligt taxa 3.

Avgift för outnyttjade tider 530 kr per tillfälle

Förrådsutrymmen i Österåkers sportcentrum 100 kr/kvm och år

Fotbollsplaner

Timkostnad	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
Gräs	90	185	670	295
Konstgräs, 7-manna	25	110	550	250
Konstgräs, 11-manna	35	175	670	295
Grusplan, 7-manna	25	50	115	50
Grusplan, 11-manna	35	65	225	100
Vinterplan, 5-manna	45	165	500	225
Vinterplan, 7-manna	55	215	540	245
Vinterplan, 11-manna	90	350	660	295
Röllingby backar	35	65	130	55
Fridrottsbanor	35	65	230	100

Seniormatcher och representationslag

Per match	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3
Gräs	190	560	200
Röllingby backar	135	300	1080

Ordinarie fotbollssäsong: Vecka 14 – vecka 25, vecka 31 – vecka 42

Eftersäsong: Vecka 43 – vecka 50

Vinterplanssäsong: Vecka 1 – vecka 13

Matcher, arrangemang, filminspelningar, reklamfotografering enligt överenskommelse beroende på reklam, entréer etc.

Idrottsevenemang, timkostnad

Hackstahallen	195
Tråsättrahallen	195
Söra, A-hallen	195
Övriga småhallar	195
Söra simhall	280

Övriga arrangemang, ex filminspelning, reklamfotografering etc. enligt överenskommelse.

Söra simhall

Timkostnad	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3	Taxa 4
1 bana	20	55	210	55
Föreningar arrangemang	260			
Hel bassäng	1150			

Säsongskort

VIP-kort, årskort*	3650
--------------------	------

* Sola, basa, simma, träna obegränsat under ordinarie öppettider

Familjekort, 4 årskort*	2090
-------------------------	------

* Kort nr 1 – 980 kr, nr 2 – 675 kr, nr 3 – 360 kr, nr 4 – 50 kr. Övriga kort gratis.

Familjekort, 4 terminskort*	1560
-----------------------------	------

* Kort nr 1 – 600 kr, nr 2 – 510 kr, nr 3 – 300 kr, nr 4 – 150 kr. Övriga kort gratis.

	Termin	År
Personkort	630	995
Ungdomskort	475	680
Pensionärskort	475	680

Badbiljett	Per besök	Kort 10 ggr
Vuxna	55	400
Barn under 7 år	15	
Ungdomar 7 – 16 år	40	290
Gårdskort	35	
Familjebad	130	
Pensionärsbad	40	290
Förskolegrupper under förmiddag	40	Per grupp och tillfälle

Två barn under 7 år badar gratis med betalande vuxen

Hyra av baddräkt	20
Hyra av handduk	25

Gym inklusive bad

Introduktion	65	Ingår vid köp av årskort
Enstaka besök	65	
Klippkort 10 gånger	480	
Månadskort	340	
Grupp, max 8 personer, min 15 år	3970	Pris per halvår
Årskort	2735	

Hyra av gym, gäller föreningar och grupper. Gäller ej under allmänhetens tid.

Övre gym, timkostnad	205
Nedre gym, timkostnad	105

Simskola

Simskola, barn, 6 tillfällen	525
Simskola, vuxen, 8 tillfällen	850
Plask och lek	465
Intensivsimskola, 12 tillfällen	950
Kalas 2 timmar	1500

Vattengympa

Enstaka pass, vuxen	85
Enstaka pass, ungdom, pensionär	70
Klippkort, vuxen 10 ggr	630
Klippkort, ungdom, pensionär 10 ggr	560

Solarium inklusive bad

Enstaka gång – 30 min	75
Klippkort, 10 ggr	500

Solskiftesbadet

Grupper

Per timme, kväll och helg med personal	675
Per timme, kväll och helg utan personal	540

Pensionär, terminskort	675
Klippkort, 10 ggr, boende i Österåker	520
Klippkort, 10 ggr, från andra kommuner	630
Enstaka bad, boende i Österåker	60
Enstaka bad, från andra kommuner	75

Fritidsgårdarna

Taxa 1 Aktiviteter som är bidragsberättigande, barn och ungdomar i Österåkers kommun (3-20 år) samt kommunala enheter.

Taxa 2 Aktiviteter som inte är bidragsberättigande i regi av föreningar inom kommunen som tillhör riks- eller distriktorganisationen (vuxenverksamhet över 20 år).

Taxa 3 Aktiviteter av privat karaktär, företag samt externa organisationer/föreningar.

Lokalhyra, timkostnad	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3
0-40 kvm	65	110	180
41-80 kvm	85	140	220
81-160 kvm	95	165	310
>161 kvm	135	240	395

Taxorna avser tiden mån-tor 08.30 – 22.00. Efter 22.00 debiteras ett tillägg på 200:-/hyrestillfälle.

Vaktmästarservice efter 22.00 vardagar debiteras 350:-/tim.

Lörd-sönd samt andra helger debiteras 430:-/tim för vaktmästarservice.

Utrustning: Bord och stolar.

Uthyres ej: Ljud- och ljusanläggning, cafeteria.

Fritidskort 210:-/år.

Biblioteket

Nytt lånekort (det första gratis)	35:-
Reservationsavgift	10:-
Reservationsavgift fjärlån	20:-
Res. Microkort	25:-

Avgift försenad bok/vecka:

- vuxenbok	10:-
- maxbelopp	210:-

Meddelandeavgift	20:-
------------------	------

Förkomna böcker:

- vuxenbok	320:-
- barnbok	160:-
- tidskrift	40:-
- CD	160:-

Lån av DVD

- vuxenfilm	25:-
- barnfilm	10:-

Kopior

- papper	3:-
- diskett	15:-

Övrigt

- bibliotekskassar	2:-
- tygkassar	30:-

Biblioteket, lokalhyror

Taxa 1 – registrerade föreningar, studieförbund och kommunal verksamhet

Taxa 2 – Företag, privatpersoner

Sammanträdesrummet med plats för 16-20 pers

Taxa 1 -165 kr/tim

Taxa 2 -270 kr/tim

Grupprum 1 och 2 med plats för ca 8 personer/rum

Taxa 1 – 65 kr/tim

Taxa 2 – 165 kr/tim

Som enskild och studerande i grupp är det gratis.

Programrummet med plats för 70 personer

Taxa 1 – 260 kr/tim

Taxa 2 – 410 kr/tim

Datasalen med 8 datorer

Taxa 1 – 380 kr/tim

Taxa 2 – 590 kr/tim

Övrigt

Tillstånd § 15 Lotterilagen

375 kr

Registrering § 17 Lotterilagen

375 kr

Kulturknuten, inklusive Berga teater

Taxa 1 Barn/ungdomsföreningar i Österåkers kommun (3-20 år).

Taxa 2 Föreningar inom kommunen med vuxenverksamhet samt kommunala enheter.

Taxa 3 Företag samt övriga externa organisationer/föreningar.

	Taxa 1	Taxa 2	Taxa 3
Hyra av Berga teater, timkostnad	80:-	230:-	620:-
Vaktmästarservice efter 17.00 vard.	150:-/tim	150:-/tim	150:-/tim
Vaktmästarservice efter 22.00 vard. natt samt lördag, söndag	300:-/tim	300:-/tim	300:-/tim

Vid konferens ingår:

Overhead/filmduk, blädderblock, whiteboard och vaktmästarservice vard. kl. 08.00 – 17.00.

Hyra av teknisk utrustning:

- Ljudutrustning 400:- / föreställning eller konferens
- Ljusutrustning 300:- / föreställning eller konferens
- Videokanon 500:- / halvdag (4 timmar), 1000:- / heldag

Städning utförs på måndagar och torsdagar. För önskemål om tillfällig annan städdag, ring 073 663 4100.



2012-01-16

KUN Dnr 2011/83-806

KS 2012/53 - 806 (1)

Kommunfullmäktige

Taxor och avgifter 2012 inom Kultur- och utbildningsnämndens ansvarsområden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. 2012 års taxor och avgifter inom Kultur- och utbildningsnämndens område i enlighet med bilaga 1 "Taxor och avgifter 2012", daterat 2012-01-16, antas,
2. till Kultur- och utbildningsnämnden från och med 2013 delegera rätten att reglera taxor och avgifter inom sitt verksamhetsområde i enlighet med den modell och de grunder som kultur- och utbildningsnämnden beslutat anta som framgår av kultur- och utbildningsnämndens beslut, daterat 2011-12-03.

Redogörelse för ärendet

Taxor och avgifter avseende bibliotek, fritidsgårdar, sport- och friluft samt Kulturknuten ska varje år revideras. Utgångspunkt för revideringen är septembernoteringen föregående år av konsumentprisindex och den modell för subventioneringstrappa som finns för olika grupper. I det fall konsumentprisindex är negativt lämnas taxan orörd. Visar september index på en ökning, räknas den totala taxans omslutning upp med motsvarande procentsats.

Den nuvarande subventioneringsgraden ligger mellan 60 till 80 procent, beroende på storlek och hall. Den högra subventioneringsgraden gäller för de största hallarna.

Förvaltningens slutsatser

Konsumentprisindex september 2011 noterades till + 3,2 procent. Taxan har höjts med en utjämnande effekt till hela 5- eller 10-kr och höjningen har företrädesvis lagst på taxa 2, 3 och 4. Därmed finns en gynnande effekt för de bidragsberättigade ungdomsföreningarna. Grundmodellen för de ideella ungdomsföreningarna bibehålls, vidare förbättras situationen för dessa genom att föreliggande förslag innebär att taxa 1 inte förändras.

HANDLÄGGNING <i>KS/Al</i>	REMISS	KÄNNEDOM	<i>Exp</i>
			Exp



Tidigare beredning

Kultur- och utbildningsnämnden 2011-12-14 § 210

Bilagor

Taxor och avgifter 2012 för Bibliotek, Musikskola, fritidsgårdar, Sport och friluft samt Kulturknuten inklusive Berga teater.

Michaela Fletcher Sjöman
Kommunstyrelsens ordförande

Elisabeth Gunnars
Ordförande för Kultur- och
utbildningsnämnden

KUN § 210

Dnr 2011/83-806

Utdrag: Akt

Taxor och avgifter 2012

Fastställande av 2012 års taxor och avgifter inom Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden.

Kultur- och utbildningsnämndens beslut

Kultur- och utbildningsnämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. 2012 års taxor och avgifter inom Kultur- och utbildningsnämndens område beslutas enligt bilaga, daterad 2011-12-02.
 2. Kultur- och utbildningsnämnden reglerar från och med 2013 årligen, på delegation från Kommunfullmäktige, taxor och avgifter inom sitt verksamhetsområde enligt beskriven modell.
-

1. *Waller*

Taxor och avgifter 2012

Fastställande av 2012 års taxor och avgifter inom Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden.

Beslutsförslag

Kultur- och utbildningsnämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. 2012 års taxor och avgifter inom Kultur- och utbildningsnämndens område beslutas enligt bilaga.
2. Kultur- och utbildningsnämnden reglerar från och med 2013 årligen, på delegation från kommunfullmäktige, taxor och avgifter inom sitt verksamhetsområde enligt nedan beskriven modell.

Bakgrund

Taxor och avgifter avseende bibliotek, fritidsgårdar, sport- och friluft samt Kulturknuten ska varje år revideras. Utgångspunkt för revideringen är septembernoteringen föregående år av konsumentprisindex och den modell för subventioneringstrappa som finns för olika grupper. I det fall konsumentprisindex är negativt lämnas taxan orörd. Visar septemberindex på en ökning, räknas den totala taxans omslutning upp med motsvarande procentsats. Vi har till Kommunfullmäktige redovisat läget avseende subventioneringsgrad för ideella föreningar då de hyr en sport- eller idrottshall. Då har föreningens kostnad ställts mot lokalens hyreskostnad. Det har givit att subventioneringsgraden är mellan 60 % och 81 % beroende av storlek på hall. Den högre subventioneringsgraden gäller för de största hallarna.

Förvaltningens slutsatser

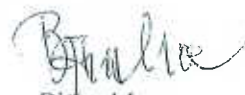
Konsumentprisindex september 2011 noterades till +3.2 %. Taxan har höjts med en utjämnande effekt till hela 5- eller 10-kr och höjningen har företrädevis lagts på taxa 2, 3 och 4. Därmed finns en gynnande effekt för de bidragsberättigade ungdomsföreningarna. Vi behåller grundmodellen för subventioneringsgrad för de ideella ungdomsföreningarna, där vi dessutom förbättrar läget för dem genom att vi föreslår att taxa 1 ligger fast.

Bilagor

Taxor och avgifter 2012



Elisabeth Johansson
Förvaltningschef



Björn Moe
Utvecklingsledare

AU § 10

Dnr KS 2011/210-865

Utdrag: akten, KS

Konstpolicy för Österåkers kommun

Ärende

En nedtecknad och av kommunfullmäktige antagen konstpolicy samt reglerade rutiner för hantering av kommunens konstinnehav utgör ett stöd för den framtida hantering av kommunens konstinnehav.

Tidigare beredning

- Kultur- och utbildningsförvaltningen redogör för ärende i tjänsteutlåtande daterat 2011-09-09.
- Kultur- och utbildningsnämnden har behandlat ärendet 2011-10-04, § 158
- Michaela Fletcher Sjöman (M) redogör för ärendet i beslutsförslag daterat 2012-01-16.

Arbetsutskottets förslag

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

1. Ordet ”även” under rubriken Konstpolicy, sista stycket, utgår.
2. Konstpolicy för Österåkers kommun daterad 2011-10-04, reviderad 2012-01-16, godkänns i övrigt.

Konstpolicy

För

Österåker kommun

Fr. o m. 2011-XX-XX

Konstpolicy för Österåkers kommun

Bakgrund: Österåkers kommuns konstinnehav

Österåkers kommuns konstsamling består av närmare 1200 verk. Inköp till samlingen har en inriktning på samtida, svensk originalkonst. De flesta verk är så kallad "lös konst" men även fast konst finns i form av fast placerade skulpturer, väggmonterade emaljer m. m.

Kultur- och utbildningsnämnden ansvarar för inköp av konst till kommunens lokaler inom ramen för årets internbudget för konst. I Kultur- och utbildningsnämndens uppdrag ingår även att placera och byta ut konst, renovera konst samt att hålla kommunens konstregister aktuellt.

Konstpolicy

Verksamheten regleras av en policy.

Syftet med kommunens konstinköp är

- att berika och förbättra kommunens offentliga miljö
- att stimulera till konstintresse
- att vara ett pedagogiskt hjälpmedel i olika sammanhang
-

För att nå dessa syften bör de principer som tillämpas vid konstinköpen omfatta följande begrepp:

- Kvalitet
- Mångsidighet
- Pedagogisk funktion

Kvalitet är ett mångtydigt begrepp. Vid inköp ska köp av konstverk från konstnärer med konstnärlig högskoleutbildning och/eller utställd konst vid etablerade gallerier premieras för att eftersträva en god konstnärlig kvalitet.

Mångsidighet ska eftersträvas genom ett inköp av konst i varierande teknik och uttryck. Pedagogisk funktion tillämpas t ex vid inköp av lekskulpturer till förskola eller skola, då förskolan/skolans synpunkter ska beaktas.

Konstpolicyen omfattar registreringsrutiner, förfarande vid eventuell försäljning, förfarande vid stöld, inventeringsrutiner samt försäkring och förvaring.

Rutiner vid nyregistrering och utlån

Inköpt konstverk registreras med materialförvaltnings-nummer (mfn-nummer) som antecknas på konstverket och i kommunens konstregister (Hd konstdatabas, accessbaserat).

Konstnärens namn, titel på verket samt teknik registreras i konstregistret tillsammans med tillverkningsår, inköpsår och anskaffningsvärde. Mått och motiv registreras och konstverket fotograferas. Ett foto av konstverket läggs in i konstregistret.

Eftersom konstinvesteringen köps in för allmänna medel är det positivt ur demokratisk synvinkel om allmänheten får kännedom om aktuella inköp, därför ställs nyinköpt konst traditionsenligt och årligen ut på galleriet i Åkersberga bibliotek.

Kommunala enheter kan sedan önska konst till sin enhet. Efter utställningen fördelas konstverken till enheterna efter principen att den mest offentligt placeringen premieras. Undantag från fördelningsprincipen är konstverk inköpt för en förutbestämd plats t ex en nyrenoverad lokal.

Utlån under en tvåårsperiod

Konstverk lånas ut till en kommunal enhet under en tvåårsperiod. I samband med inventering, som utförs vartannat år, återlämnas eller omlånas enhetens konst. Enhetschefen undertecknar ett låneavtal med rapportskyldighet vid skadegörelse eller stöld, alternativt stort renoveringsbehov. Vid lån skrivs uppgifter om fysisk placering, låntagare och datum för lån in i konstregistret. Konst lånas enbart ut med enhetschefs godkännande eftersom respektive enhetschef har rapporteringsskyldighet. Även flytt av konstverk inom enhet ska rapporteras till Kultur- och utbildningsnämnden.

Konstförråd

För att konsten ska kunna cirkulera krävs en tillfällig avställningsplats. Den kommunala konst som tillfälligt saknar placering ska förvaras i ett förråd i enlighet med försäkringsbolagets krav på förvaring av konst. Förrådet ska hållas torrt för att konsten ej ska komma till skada. Förrådet ska vara låsbart med fönstergaller och enbart de personer som godkänts av chef för Kultur- och utbildningsnämnden ska ha tillgång till förrådets nyckel. Försäkringsbolagets särskilda villkor för inbrottsskydd skyddsklass 1 (SRF 1002:1) gäller för samtliga utrymmen där konsten förvaras.¹

Rutiner vid stöld

Stöld av kommunal konst ska polisanmälas av enhetschef och Kultur- och utbildningsnämnden informeras snarast.

Försäkring

Det av kommunen anlitate försäkringsbolagets regler och riktlinjer ska följas vid hantering av kommunens konst. Gällande försäkringsvillkor:

- Inventarieförsäkring gäller all konst förvarade i kommunala fastigheter/verksamheter. Ersättning endast vid inbrott d v s vid låst lokal, ej genom stöld. Självrisk: 5Bb
- Utställningsförsäkring inom kommunen inklusive transport gäller även subsidiärt för konst tillhörande annan. Inget enskilt föremål med värde över 250 tkr ingår. Självrisk 1Bb.

Vård, underhåll och utrantering.

Den enhet som lånar konst har skyldighet att informera Kultur- och utbildningsnämnden om underhållsbehov. Kommunens konst ska ej placeras i förråd annat än det centrala konstförrådet. I konstanslaget bör reserveras medel för renovering av konst såsom utbyte av passepartout, glas eller ram eller annat nödvändigt underhåll. Konst med ett värde lägre än 2000 kr som bedöms svårt att låna ut kan utranteras. Dyrbar reparation som inte antas höja konstverkets värde nämnvärt kan lämnas utan åtgärd.

¹Se även: www.sthlmregforsaekring.se/docs/kommuner_villkor/Villkor/SRF1002_1Skyddsklass1.pdf

Försäljning

Kommunen har rätt att sälja utrangerad konst. Innan försäljning ska konsten värderas av en av kommunen anlita oberoende värderingsman så att konsten inte riskerar att säljas till underpris.

Enheternas ansvar

Varje enhetschef ansvarar för att utse ett konstombud som ansvarar för enhetens inventering vartannat år och är enhetens kontakt med kultur- och utbildningsförvaltningen i konstfrågor. Enheten ska ha god aktsamhet om den kommunala konsten. I samband med inventering skrivs ett tvåårigt depositionsavtal mellan enheten och kultur- och utbildningsförvaltningen. Byte av konst kan göras även under avtalsperioden genom att ny konst lånas till enheten, endera från det kommunala konstförrådet eller genom att "önska" konst i samband med kommunens årliga utställning av nyinköpt konst. Konstombudet anmäler eventuella skador på kommunens konst, polisanmäler och meddelar kultur- och utbildningsförvaltningen om eventuell stöld, samt anmäler flytt av konstverk inom enheten.

Upphandling vid nyttjande av 1%-regeln

Österåkers kommun har antagit en rekommendation om att tillämpa 1%-reglen vid nybyggnation eller större ombyggnation. Det innebär att kommunfullmäktige rekommenderar att 1% av byggkostnad av kommunala lokaler reserveras för konstnärlig utsmyckning. Regeln är en rekommendation och inte tvingande.

På uppdrag ska handläggare inom Kultur- och utbildningsnämnden fungera som konsult vid konstnärlig utsmyckning. Flera förfarande vid upphandling av konstnärlig utsmyckning tillämpas av praxis i Sverige. Den vanligaste är tävlingsform, där endera en tävling utlyses dit alla konstnärer är välkomna att delta, eller en inbjuden tävling med några få konstnärer. En jury utses, tävlingsbidragen visas offentligt och juryn utser en vinnare som får utsmyckningsuppdraget.

2012-01-16

KUN Dnr 2011/65-865

2011/210
KS ~~2011/54~~ - 865 (2)

Kommunfullmäktige

Konstpolicy för Österåkers kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

konstpolicy för Österåkers kommun i enlighet med reviderad bilaga, daterad 2012-01-16.

Ärendet

En nedtecknad och av kommunfullmäktige antagen konstpolicy samt regelrade rutiner för hantering av kommunens konstinnehav utgör ett stöd för den framtida hanteringen av kommunens konstinnehav.

Bakgrund

Ett policydokument för konst har efterfrågats av kommunens revisorer. Kommunens konst är idag värderad till över en miljon kronor.

Österåkers kommun har idag etablerade rutiner för hantering av konst men saknar en antagen policy.

Tidigare beredning

Kultur- och utbildningsnämnden 2011-10-04 § 157

Bilagor

Reviderad konstpolicy, daterad 2012-01-16

Michaela Fletcher Sjöman
Kommunstyrelsens ordförande

HANDLÄGGNING	REMISS	KÄNNEDOM	
KS/AU			Exp

KUN § 157 158

Dnr 2011/65-865

6)

Utdrag: Akt, KS/KF

Antagande av konstpolicy för Österåkers kommun

Kultur- och utbildningsförvaltningen ansvarar för inköp av konst till kommunens lokaler samt att placera och byta ut konst, renovera konst och hålla kommunens konstregister aktuellt. Ett policydokument för konst har efterfrågats av kommunens revisorer. Det finns fungerande rutiner för hantering av konst men kommunen saknar en nedskreven policy. En fastställd policy säkerställer en god hantering av kommunens konstinnehav i framtiden.

Kultur- och utbildningsnämndens beslut

Kultur- och utbildningsnämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta
Godkänna konstpolicy för Österåkers kommun

AU § 12

Dnr KS 2012/57-105

Utdrag: akten, KS

Välkomstskylt Österåker

Ärende

Ärendet avser uppdrag att undersöka och projektera för en välkomstskylt vid kommungräns mot Täby kommun vid E18/Arninge för nordgående trafik.

Tidigare beredning

– Kommunstyrelsens kontor redogör för ärendet i tjänsteutlåtande daterat 2012-01-04.

Arbetsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsens kontor får i uppdrag att projektera för en välkomstskylt under våren 2012.
2. Kostnaden 100 000 kr finansieras via kommunstyrelsens kostnadsställe för särskilda insatser.
3. Kommunstyrelsens kontor återrapporterar till arbetsutskottet den 30 april 2012 .

Kommunstyrelsens kontor
Göran Oscarsson

2012-01-04 Dnr *KS 2012/57-105(1)*

Till Kommunstyrelsen

VÄLKOMSTSKYLT ÖSTERÅKER

Undersöka och projektera för en välkomstskylt vid kommungräns mot Täby kommun vid E 18/Arninge för nordgående trafik.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

1. att projektera för en välkomstskylt under våren 2012.
2. att kostnaden 100 Tkr finansieras via särskilda insatser.

Bakgrund

Stockholmsregionen konkurrerar på den regionala arenan där kampen om företagsetableringar, besökare och var människor vill bosätta sig blir allt hårdare. Vision 2020 har målbild att Österåker skall uppfattas som den mest attraktiva skärgårdskommunen i Stockholms län genom att kommunicera ett rikt fritidsliv i skärgårdsmiljö. Ett kommunikationsmedel är att etablera en välkomstskylt vid kommungräns mot Täby vid E 18, med målsättning att marknadsföra kommunen och löpande evenemang/aktiviteter.

Förvaltningens slutsatser

Under våren 2011 genomfördes en förstudie kontakter med markägaren, val av plats samt genomgång av alternativa tekniska lösningar. Genom projektering välja alternativ teknisk lösning, genomföra avtal med markägare/tillstånd Trafikverket och initiera upphandling med målsättning att genomföra installation under 2012. Dessutom val av affärsmodell, dvs. skall skylten vara reklamfinansierad eller finansieras av kommunen. Kostnad för projektering avser i största del extern kompetens/resurs för projektering.

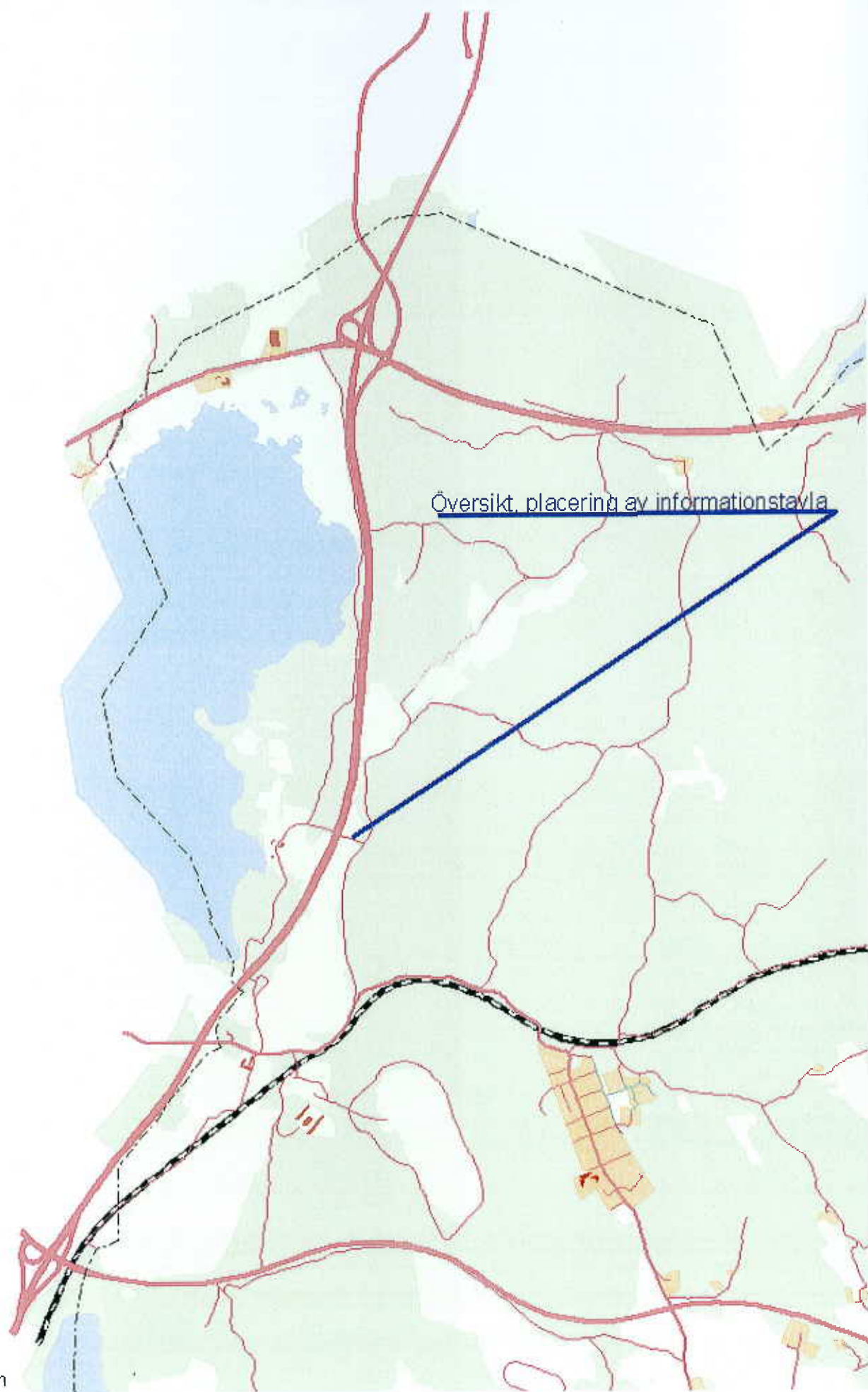
Tidigare beredning, källhänvisning och bilagor

Förprojektering våren 2011 (PM).

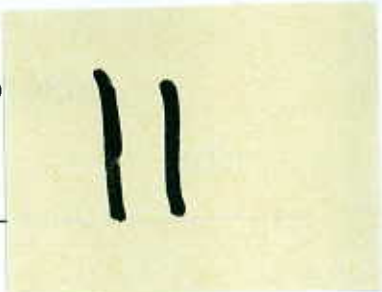
Göran Oscarsson
Näringslivschef

Anna Carin Johansson
Kommunikationschef

	Exp
KÄNNEDOM	
REMISS	
HANDLÄGGNING <i>KS/ALC</i>	



Översikt, placering av informationstavla



AU § 13

Dnr KS2012/58-840

Utdrag: akten, KS

Turistbyrå skärgården Ingmarsö

Ärende

Österåkers kommun ansöker om projektstöd från Länsstyrelsen för etablering och test av säsongöppen turistbyrå på Ingmarsö.

Tidigare beredning

– Kommunstyrelsens kontor redogör för ärendet i tjänsteutlåtande daterat 2012-01-04.

Arbetsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar

1. Österåkers kommun finansierar del av totalkostnaden med 40 000 kr.
2. Finansiering sker genom kommunstyrelsens konto Särskilda insatser.

Kommunstyrelsens kontor
Göran Oscarsson

2012-01-04 Dnr KS 2012/58-840 (1)

Till Kommunstyrelsen

Turistbyrå Skärgården Ingmarsö

Österåkers kommun ansöker om projektstöd från Länsstyrelsen för etablering och test av säsongöppen Turistbyrå på Ingmarsö.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslås besluta

- att** Österåker finansierar del av totalkostnaden med 40 Tkr.
- att** finansiering sker genom kontot för särskilda insatser.

Bakgrund

De fyra kommunerna i Roslagen har sedan lång tid ett omfattande samarbete inom besöksnäringen. Under 2011 bildades Visit Roslagen AB, ett gemensamt destinationsbolag delägt av offentliga och privata aktörer, med syfte att utveckla, marknadsföra och distribuera turisttjänster. Detta sker via en bokningsbar hemsida www.roslagen.se samt drift av Turistbyråer i Roslagen. Österåkers kommun upphandlade under hösten sin turistverksamhet avseende destinationsmarknadsföring och drift av säsongöppen turistbyrå i Åkersberga. Utöver detta har kommunen sedan tidigare ett avtal för drift av turistbyrå på Ljusterö. Under våren 2011 genomfördes en marknadsundersökning på Ingmarsö om behovet av turistbyrå, samt en pilottest under sommaren av Ingmarsö Skärgårdscenter.

Förvaltningens slutsatser

Baserat på genomförd marknadsundersökning finns behov av en Turistbyrå på Ingmarsö för ankommande gäster via reguljär båttrafik, fritidsbåtar samt fritidsboende. Samarbete bör inledas med Värmdö kommun, då besökare som kommer till mellanskärgården rör sig över kommungränserna. För att kunna skapa paketslösningar inklusive boende, krävs samverkan mellan aktörerna. Ingmarsö Skärgårdscenter ansöker tillsammans med Österåkers kommun om projektstöd från Länsstyrelsens Lantbruksprogram som finansierar 60% av projektet, medan Österåkers kommun bidrar med 40% i tid och pengar.

Göran Oscarsson
Näringslivschef

HANDLÄGGNING	REMISS	KÄNNEDOM	
KS/AU			30
			Exp

12

AU § 14

Dnr KS 2011/235-007

Utdrag: akten, KS

Revisorernas fråga om kostnader för turistbyrå och museilokaler**Ärende**

Revisionen har ställt frågan om Kommunstyrelsen med hänvisning till § 7 i avtalet begärt omförhandlingar och vad denna omförhandling i så fall resulterat i.

Tidigare beredning

– Kommunstyrelsens kontor redogör för ärendet i tjänsteutlåtande daterat 2012-01-16.

Arbetsutskottets beslut**Kommunstyrelsen beslutar**

Yttrande, enligt tjänsteutlåtande daterat 2012-01-16 överlämnas som kommunstyrelsens svar till revisionen.

Särskilt yttrande av Ann-Christin Furustrand (S)

"Ställer mig ej bakom förslaget till yttrande till revisorerna då vi socialdemokrater föreslog att hyresnivån skulle anpassas efter de nya förutsättningarna då köpet av J.A.G. Acke ej genomfördes.

Ann Christine Furustrand (S)"

Röstförklaring av Michaela Fletcher Sjöman (M)

"Förutsättningarna har inte ändrats sedan beslutet den 26 april. Endast själva förvärvsfrågan är uppe för beslut nu.

Michaela Fletcher Sjöman"

Kommunstyrelsens kontor
Göran Oscarsson

2012-01-16 Dnr KS 2011/235-007

(2)

Till Kommunstyrelsen

Revisorernas fråga om kostnader för turistbyrå och museilokaler på Ljusterö**Beslutsförslag****Kommunstyrelsen föreslås besluta**

Yttrande, enligt tjänsteutlåtande från Näringslivsenheten daterat till 12 januari 2012 överlämnas som Kommunstyrelsens svar till revisionen.

Ärende

Revisionen har ställt frågan om Ljusteröprojektet samt de avtal som tecknats med Östrasalt AB under 2010. Revisorerna har uppfattat sakläget att förutsättningarna som låg till grund för beslut KS 2010-05-03 och avtal till stora delar har förändrats. Revisorerna ställer frågan om KS med hänvisning till §7 i hyresavtalet begärt omförhandling och vad denna omförhandling i så fall resulterat i ?

Frågan besvaras enligt följande:

I lokalerna bedrivs turistbyråverksamhet enligt separat avtal samt konstutställningar. Turistbyrån är Österåkers enda helårsöppna turistbyrå och fokuserar på att marknadsföra Ljusterö och Skärgården som besöksmål. Genom att inrymma konstutställningar i dessa lokaler kommer ett mycket intressant besöksmål att etableras på Ljusterö och blir därmed ett led i kommunens satsning inom besöksnäringen. För att ytterligare utveckla denna verksamhet, bedrivs sedan hösten 2011 ett UROSS projekt "Ljusterö konstmuseum" finansierat via EU medel, med målsättning att etablera ett nationellt känt konstmuseum med en högklassig permanent utställning och lokala kostnärer verksamma i Österåker och Skärgården. Idag finns en permanent utställning "Kvinnor i konsten genom tiderna" som premiär visades i slutet av 2011.


Projektägare till UROSS projektet är Ljusterö Företagarförening, med samverkan av Ljusterö Föreningsråd (LRF) och Österåkers kommun. Parterna har som gemensamt mål att utveckla besöksnäringen på Ljusterö och därmed skapa arbetstillfällen och underlag för ökat fast boende. En del i detta är att i samverkan och med kommunens stöd utveckla besöksmål, där fortsatt engagemang i Ljusterö konstmuseum är en viktig del. Med hänvisning till ovanstående har kommunen ej begärt omförhandling av avtalet.

Beslutsunderlag

Revisorernas fråga daterad 2011-12-16.

KS §131 beslut 2010-05-03.

KS § 59 beslut 2011-03-28


Göran Oscarsson
Näringslivschef

HANDLÄGGNING	REMISS	KÄNNEDOM	
KS/AU			Exp

2011-12-16

ÖSTERÅKERS KOMMUN KANSLIET	
2011-12-16	
Dnr 204/235	Dpl 007 (2)

Kommunstyrelsen

Angående kostnader för turistbyrå och museilokaler

Revisorerna har tagit del av Kommunstyrelsens beslut per den 2010-05-03 avseende Ljusteröprojektet samt de avtal som tecknats med Östrasalt AB. Som revisorerna har uppfattat sakläget har förutsättningarna som låg till grund för beslutet och avtalen till stora delar förändrats. Revisorerna ställer därför frågan om Kommunstyrelsen med hänvisning till § 7 i avtalet begärt omförhandling och vad denna omförhandling i så fall resulterat i?

Revisorerna önskar Kommunstyrelsens svar sig tillhanda senast den 31 januari 2012.

För revisorerna



Bengt Olin
ordförande

För kännedom:

Kommunfullmäktiges presidium

HANDLÄGGNING	REMISS	KÄNNEDOM	
		KF s. 176A K. P. 21 Komm. Sec. / E	SLU
			Exp

KS § 131

Dnr

Utdrag: akten, näringslivsenheten, ekonomienheten**Ljusteröprojektet****Ärende**

Kommunen har erbjudits möjlighet att inrymma en unik konstsamling utförd av konstnären J.A.G. Acke i lokaler vid Ljusterö torg.

Beredning

Kommunstyrelsens kontor, ekonomienheten redogör för ärendet i tjänsteutlåtande daterat den 26 april 2010.

Arbetsutskottet har behandlat ärendet den 14 april 2010, § .

Kommunstyrelsens beslut

1. Kostnader för turistbyrå och museilokaler finansieras under en femårsperiod med ca 300 000 kr per år.
2. Driften av en utökad turistbyrå finansieras med ca 200 000 per år.
3. Finansiering sker under 2010 genom Särskilda insatser.
4. Finansiering för 2011 och framåt avsätts årligen i budget.

KS § 59

Dnr KS 2011/83-041

Utdrag: akten, ekonomienheten, revisionen

Inköp av konstsamling**Ärende**

Kommunfullmäktige beslutade den 8 november 2010, § 150 beslutssats 19 att anslå högst 10 Mkr för att förvärva del av Östra Salts konstsamling. Kommunstyrelsen fick även i uppdrag att vidareutreda formerna för hanteringen av konstsamlingen vilket inbegrep att också pröva själva förvärvsfrågan.

Beredning

- Arbetsutskottet har behandlat ärendet den 16 mars 2011, § 46.
- Kommunstyrelsens ordförande behandlar ärendet i beslutsförslag daterat 2011-03-15.
- Kommunstyrelsen har behandlat ärendet den 13 december 2010, § 286.
- Kommunfullmäktige har behandlat ärendet den 8 november 2010, § 150.
- Kommunstyrelsen har behandlat ärendet den 25 oktober 2010, § 215.
- Arbetsutskottet har behandlat ärendet den 13 oktober, § 201.
- Kommunstyrelsen har behandlat ärendet den 3 maj 2010, § 131.

Yrkanden

- Ann-Christine Furustrand (S) yrkar bifall till Arbetsutskottets beslutsförslag.
- Ann-Christine Furustrand (S) yrkar följande:

I lokalerna för turistbyråverksamhet skulle konstsamlingen inrymmas utifrån detta sattes ersättningsnivån av hyreskostnaden för turistbyrån och museilokaler under en femårsperiod till en kostnad av ca 300 tkr per år. Om förutsättningarna nu har ändrats bör även detta beslut omprövas och anpassas efter den verksamhet som kommer att bedrivas

Proposition

Ordföranden ställer proposition på avslag av Ann-Christine Furustrands (S) yrkande mot bifall av Ann-Christine Furustrands (S) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar att avslå Ann-Christine Furustrands (S) yrkande.

Forts.

Forts. § 59

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar

Kommunfullmäktiges beslut 2010-11-08, § 150 beslutssats 19, innebärande att anslå högst 10 mkr för förvärvande av Östra Salts konstsamling, upphävs.

Protokollsanteckningar

Ann-Christine Furustrand (S) medges lägga följande anteckning till protokollet:

"Protokollsanteckning från den socialdemokratiska gruppen

Att upphäva beslutet i kommunfullmäktige vad gäller det sk konstköpet anser vi socialdemokrater är ett riktigt beslut.

Då vi inte har kunskap om de förehavanden som skett inom den borgerliga majoriteten i detta ärende mellan olika parter förutsätter vi att upphävandet av beslutet sköts på ett sådant sätt att inte Österåkers kommun drabbas ekonomiskt eller i något annat avseende.

Ann-Christine Furustrand"

– Michaela Fletcher Sjöman (M) medges lägga följande anteckning till protokollet:

"Röstförklaring:

Förutsättningarna har inte ändrats sedan beslutet den 26 april. Endast själva förvärvsfrågan är uppe för beslut nu."

Me

KS 2011/241-409

13

AU § 15

Dnr KS 2011/241-409

Utdrag: akten

Skrivelse från revisorerna – Angående granskning av inköp och upphandling

Ärende

På uppdrag av Kommunstyrelsens ordförande Michaela Fletcher Sjöman (M) har revisorerna i Österåkers kommun genomfört en granskning avseende inköp och upphandling i kommunen.

Tidigare beredning

– Revisorerna redogör för ärendet i skrivelse daterad december 2011.

Arbetsutskottets beslut

Informationen från revisorerna noteras till protokollet





Kommunstyrelsen
Samhällsbyggnadsnämnden

ÖSTERÅKERS KOMMUN KANSLIET	
2011-12-22	
Dnr 2011/241	Dpl 007 (1)

Angående granskning av inköp och upphandling

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Österåkers kommun har en granskning genomförts avseende inköp och upphandling i kommunen. Granskningen har syftat till att kontrollera att upphandlingar genomförs i enlighet med kommunens riktlinjer och följer gällande externt regelverk, lagen om offentlig upphandling (LOU). Resultatet av granskningen redovisas i bifogad rapport.

Granskningen omfattar upphandlingar inom Samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde samt en upphandling som genomförts inom upphandlingsenheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar idag med att inrätta sig efter de kommunövergripande rutinerna avseende upphandling, vilket är positivt. Inom förvaltningen finns dock inte utifrån vad vi erfarit särskilda riktlinjer eller rutiner avseende upphandlingsverksamheten. Tanken är dock att all upphandling i dagsläget ska genomföras av upphandlingsenheten, vilket minskar behovet av egna rutiner. Granskningen visar att upphandlingsenheten inte har full kunskap om de upphandlingsavtal som tecknats inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Samhällsbyggnadsförvaltningen har fortfarande en hel del egna avtal. Dessa kontrolleras eller följs inte upp av upphandlingsenheten, vilket innebär att det fortfarande finns behov inom förvaltningen av rutiner kring uppföljning av avtal m.m.

Granskningen har påvisat ett flertal brister vid upphandling vad gäller efterlevnad av LOU och kommunens regler. Det kan dock noteras att flera av de granskade upphandlingarna har genomförts innan ny upphandlingsorganisation och nya regler införts i kommunen.

Vi kan även konstatera att inköp har skett utan att för perioden giltiga avtal har funnits. Vid granskningen har även iakttagits att fakturerat belopp i flera fall överstiger det belopp som anges i avtalen. Detta förklaras bl a med att tilläggsbeställningar har gjorts. Dokumenterade beslut kring dessa tilläggsbeställningar saknas för flera av de granskade avtalen.

Den granskade larmupphandlingen går inte fullt ut att analysera, då all dokumentation inte har kunnat granskas. Vi bedömer dock att upphandlingen med stor sannolikhet innehåller flera brister, med tanke på att upphandlingen överprövats två gånger. Båda gångerna har förvaltningsdomstol beslutat att utvärderingen måste göras om. Mot bakgrund av dessa brister och otydligheter i tecknat avtal finner revisorerna det motiverat att Kommunstyrelsen överväger huruvida nuvarande avtal bör förlängas när avtalstiden löper ut.

HANDLÄGGNING	REMISS	KÄNNEDOM	
Et cetera/kl		Upph: clt/AE Kansliet/JE SBR	Exp

ÖSTERÅKERS KOMMUN

Revisorerna

2

Mot bakgrund av de iakttagelser som gjorts vid granskningen rekommenderar revisorerna Kommunstyrelsen att

- säkerställa att upphandlingsenhetens och samhällsbyggnadsförvaltningens samverkan avseende upphandlingsverksamheten stärks.
- upphandlingsenheten säkerställer att tilläggsbeställningar framöver föregås av dokumenterade beslut.

Rapporten översändes i övrigt för kännedom och åtgärd.

För revisorerna


Bengt Olin
ordförande

För kännedom:

Kommunfullmäktiges presidium

Granskning av inköp och upphandling

Österåkers kommun

Lotta Ricklander
Martin Andersson

December 2011



2011-12-15



Lotta Ricklander
Projektledare

Anders Hägg
Uppdragsansvarig

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1 Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte/revisionsfrågor	3
1.3 Revisionsmetod	3
2 Externa regler	4
2.1 Lagarna om offentlig upphandling	4
3 Tidigare genomförda granskningar	5
4 Interna regler och organisation	5
4.1 Upphandlingspolicy	5
4.2 Upphandlingsenheten	5
4.2.1 Kontroll och uppföljning	6
4.3 Samhällsbyggnadsnämnden	6
4.3.1 Arbetsätt avseende upphandling	6
4.3.2 Intern kontroll och uppföljning	7
4.4 Kommentarer	7
5 Granskning av genomförda upphandlingar	8
5.1 Kontroll via leverantörsreskontra	8
5.2 Kontroll av genomförda upphandlingar	8
5.2.1 Sammanställning av fakturerade belopp kontra avtalsbelopp	13
5.2.2 Kommentarer	14
5.3 Upphandling av larmtjänster	15
5.3.1.1 Fakturering och kontroll	16
5.3.2 Kommentarer	16
6 Revisionell bedömning	17

Sammanfattning

Österåkers kommuns revisorer har givit Kommunal Sektor inom PwC i uppdrag att genomföra en granskning avseende inköp och upphandling i kommunen.

Granskningen har syftat till att kontrollera att upphandlingar genomförs i enlighet med kommunens riktlinjer och följer gällande externt regelverk, lagen om offentlig upphandling (LOU). Den övergripande revisionsfrågan har varit:

- Är kommunens rutiner för upphandling av entreprenörer tillfredsställande?

Sammanfattningsvis har granskningen visat följande.

Vi bedömer att upphandlingsenheten har utarbetat tydliga riktlinjer och rutiner för hur kommunens upphandlingar ska genomföras. Vidare har enheten utvecklat rutiner för avtalsuppföljningar och kontroller av leverantörer, vilket är positivt. Med tanke på att riktlinjer och rutiner är relativt nya är det dock för tidigt att bedöma i vilken utsträckning dessa riktlinjer och rutiner har fått genomslag och efterlevs i hela organisationen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar idag med att inrätta sig efter de kommunövergripande rutinerna avseende upphandling, vilket är positivt. Inom förvaltningen finns dock inte utifrån vad vi erfarit särskilda riktlinjer eller rutiner avseende upphandlingsverksamheten. Tanken är dock att all upphandling i dagsläget ska genomföras av upphandlingsenheten, vilket minskar behovet av egna rutiner. Samhällsbyggnadsförvaltningen har dock fortfarande en hel del avtal som finns inom förvaltningen. Dessa kontrolleras eller följs inte upp av upphandlingsenheten, vilket innebär att det fortfarande finns behov av rutiner kring uppföljning av avtal m.m.

Av de granskade leverantörerna är sju av åtta upphandlade. Vi kan konstatera att flera av de upphandlingar som granskats har genomförts för ett flertal år sedan. I några av upphandlingarna finns ett antal brister. Vad gäller utvärdering av anbuden har i vissa fall inte utvärderingskriterierna utvärderats. Endast pris har jämförts, medan övriga kriterier endast har bedömts vara tillfredsställande utan att jämförelser mellan anbuden gjorts. Detta är inte förenligt med LOU.

Vi kan konstatera att fakturerat belopp i flera fall överstiger det belopp som anges i avtalen. Förvaltningen förklarar dessa fakturor bland annat med att tillägsbeställningar gjorts eller att beställningar utanför kontrakterat belopp gjorts för andra typer av arbeten. Vi kan konstatera att tillägsbeställningar är mycket vanligt vid upphandling av entreprenader. Tre av leverantörerna avser ramavtalsupphandlingar, där belopp inte kan stämmas av mot avtalssumma. Fem av de åtta leverantörerna har köp utöver vad som anges i avtal gjorts. Två av dessa avser tillägsbeställningar utifrån beställt projekt. I ett av fallen finns dokumenterad och godkänd tillägsbeställning. I tre fall har köp gjorts utan uppvisad tillägsbeställning.

Vi bedömer med utgångspunkt i ovanstående att samhällsbyggnadsförvaltningen inte har tillräcklig intern kontroll avseende fakturering kontra avtal. Vi efterfrågar en tydlig dokumentation och beslut avseende alla utbetalningar som görs utanför det som framkommer i avtal.

Den granskade larmupphandlingen går inte fullt ut att analysera, då all dokumentation inte har kunnat granskas. Vi bedömer dock att upphandlingen med stor sannolikhet innehåller flera brister avseende hur utvärdering gjorts, med tanke på att upphandlingen överprovats två gånger. Båda gångerna har förvaltningsdomstol beslutat att utvärderingen måste göras om.

Vad gäller uppföljning och kontroll av fakturor avseende larmtjänsterna bedömer vi att kommunen har tydliga riktlinjer och rutiner för detta. Kontinuerlig kontroll genomförs och uppföljning sker kontinuerligt med leverantörerna.

Vi rekommenderar:

- Att upphandlingsenheten och samhällsbyggnadsförvaltningen säkerställer att samverkan avseende upphandlingsverksamheten stärks.
- Att upphandlingsenheten säkerställer att tilläggsbeställningar framöver föregås av dokumenterat beslut.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Österåkers kommun gör årligen inköp avseende varor och tjänster för betydande belopp. Utifrån revisionell utgångspunkt är det väsentligt att granska att upphandlingar genomförs i enlighet med kommunens riktlinjer och lagen om offentlig upphandling.

Granskningen syftar till att kontrollera att upphandlingar genomförs i enlighet med kommunens riktlinjer och följer gällande externt regelverk, lagen om offentlig upphandling (LOU).

1.2 Syfte/revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kommunens rutiner för upphandling av entreprenörer är tillfredsställande.

Följande kontrollmål ligger till grund för granskningen:

- Upphandling av entreprenör har skett i enlighet med lagstiftning och kommunens regler
- Ansvarig nämnd säkerställer vid upphandling att eventuella underleverantörer kontrolleras och godkänns av kommunen.
- Rutiner för kontinuerlig uppföljning av avtal finns och tillämpas.
- Faktureringen från entreprenörerna överensstämmer med tecknade avtal.

1.3 Revisionsmetod

Granskning sker via registeranalys av leverantörsstatistik/redovisningsinformation. Med utgångspunkt i denna genomgång sker en granskning av ett antal inköp under 2010 och 2011. Uppföljande intervjuer sker med berörda tjänstemän. Studier sker av upphandlingsdokumentation samt relevanta styrdokument.

Granskningen avseende genomförda upphandlingar avgränsas till att omfatta upphandlingar inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde samt en upphandling som genomförts inom upphandlingsenheten.

2 Externa regler

2.1 Lagarna om offentlig upphandling

Syftet med upphandlingsreglerna i LOU är att de upphandlande myndigheterna och enheterna¹ ska använda de offentliga medel som finansierar offentliga upphandlingar på bästa sätt genom att dra nytta av konkurrensen på aktuell marknad. Regelverket syftar också till att ge leverantörer en möjlighet att tävla på samma villkor i varje upphandling.

Med offentlig upphandling menas de åtgärder en upphandlande myndighet eller enhet vidtar för att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggtreprenader. De upphandlande myndigheterna har därmed att följa LOU vid all köp, hyra och leasing av varor och tjänster, med några undantag.

I november 2007 antogs två nya lagar som ersätter lagen (1992:1528) om offentlig upphandling; lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, den s.k. klassiska lagen eller LOU, samt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, den s.k. försörjningslagen eller LUF.

För offentlig upphandling gäller fem grundläggande principer för all upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader; principen om icke-diskriminering, principen om likabehandling, principen om ömsesidigt erkännande, proportionalitetsprincipen samt principen om transparens.

Vid all upphandling, utom direktupphandling, krävs att den upphandlande myndigheten tar fram ett förfrågningsunderlag med administrativa föreskrifter, kravspecifikation och kommersiella villkor. Förfrågningsunderlaget ska, i enlighet med tidigare nämnda principer, innehålla tydliga utvärderingskriterier och utformas på ett sådant sätt att inte vissa leverantörer gynnas respektive missgynnas.

Skälen för samtliga beslut och vad som förekommit i övrigt under upphandlingsprocessen ska dokumenteras och förvaras i en upphandlingsakt, inklusive protokoll samt anteckningar som förts vid eventuella intervjuer med anbudsgivare. Den upphandlande myndigheten ska på eget initiativ lämna upplysningar om tilldelningsbeslut och skälet till val av leverantör.

Nämnas bör också att ett antal skärpningar i upphandlingslagarna trädde i kraft 2010-07-01. Exempelvis har en sanktionsavgift införts vid otillåten direktupphandling och att gränsen för lågt värde/direktupphandling läggs fast till 15 % av tröskelvärdena vilket i nuläget motsvarar cirka 287 tkr enligt LOU resp 577 tkr enligt LUF.

¹ I tidigare LOU användes begreppet *upphandlande enhet*. Begreppet kvarstår i försörjningslagen men är utbytt mot *upphandlande myndighet* i den klassiska lagen. Med myndighet jämföras beslutande församlingar i kommuner och landsting, kommunala bolag m.m. enligt 2 kap 12 § LOU, samt sammanslutningar av en eller flera myndigheter.

3 Tidigare genomförda granskningar

Revisorerna har år 2008 och 2010 genomfört granskningar avseende inköps- och upphandlingsverksamheten i kommunen.

I granskningen 2010 konstaterades att kommunstyrelsen och dess förvaltning arbetat ambitiöst med att utveckla och kvalitetssäkra upphandlingsverksamheten. Detta medförde att kommunens rutiner avseende kontroll och uppföljning av entreprenörer och leverantörer bedömdes vara i huvudsak ändamålsenliga. Utvecklingsområden som kvarstod var bland annat dokumentation av genomförd avtalsuppföljning.

4 Interna regler och organisation

4.1 Upphandlingspolicy

Kommunfullmäktige i Österåkers kommun har under hösten 2010 antagit en ny upphandlingspolicy. Policyn ersätter tidigare policy från 2006.

Av policyn framgår att all anskaffning i kommunen ska ske affärsmässigt, objektivt och på ett affärsetiskt riktigt sätt. Samordning ska ske där så är möjligt.

Alla verksamheter ska använda de avtal som tecknats i kommunen.

Upphandlingschefen har ansvar för långsiktig planering och övergripande beslut rörande upphandling.

Upphandlingsenheten ansvarar för att alla upphandlingar genomförs i enlighet med kommunens riktlinjer och gällande lagstiftning. Upphandlingsenheten ska vidare sprida information avseende upphandling inom kommunen.

Verksamhetsansvarig ansvarar för att i sin verksamhet utse ansvarig med särskilt ansvar för att inköp görs efter gällande avtal och är deltagande som referens i upphandling.

4.2 Upphandlingsenheten

Upphandlingsenheten är organisatoriskt placerad inom ekonomienheten vid kommunstyrelseförvaltningen. Enheten består idag av tre upphandlare samt en upphandlingschef.

Upphandlingsenheten har ansvar för att genomföra alla upphandlingar i kommunen tillsammans med beställande verksamhet. Enheten har även ansvar för all dokumenthantering.

Upphandlingsenheten arbetar på uppdrag av kommunens nämnder och förvaltningar. Kostnaden för upphandlingsenheten fördelas utifrån en särskild nyckel mellan kommunens nämnder. Beställning av upphandling ska ske av chefer och budgetansvariga i verksamheterna. Det är verksamheterna som är kravställare i respektive upphandling.

4.2.1 Kontroll och uppföljning

Upphandlingsenheten gör kontroller av kommunens samtliga leverantörer som har upphandlats via upphandlingsenheten minst en gång per år. Detta görs genom att träffa leverantörerna tillsammans med den verksamhet i kommunen som låtit genomföra upphandlingen samt att kontrollera kreditvärde hos aktuell leverantör. Enheten har vidare ett avtal med Skatteverket där man kontinuerligt får information avseende hur kommunens leverantörer efterlever skattelagar och regler. Enheten gör också stickprovskontroller avseende fakturor årligen.

Upphandlingsenheten gör vidare årlig kontroll avseende hur kommunens verksamheter gör avrop utifrån tecknade ramavtal. Senaste uppföljningen visade att följsamhet mot ramavtal inte är god inom vård- och omsorgsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Uppgifter från samhällsbyggnadsförvaltningen är dock motstridiga. Enligt förvaltningen är avtalstroheten god.

4.3 Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för frågor som rör plan- och byggverksamhet, mark, exploatering, trafik och för frågor som rör miljö- och hälsoskyddsverksamhet. Nämnden har även ett övergripande ansvar för kommunens fastigheter, gator och vägar, grönområden, park-, trafik- och gatubelysningsanläggningar.

Nämnden ansvarar för mätningsteknisk verksamhet, kartproduktion och geografiska informationssystem.

Av nämndens reglemente framkommer följande:

- Nämnden får inom ramen för anvisade medel och med iakttagande av gällande regler för inköp och upphandling anta konsulter, entreprenörer och leverantörer. Sådana avtal får inte innebära någon principiell förändring beträffande av kommunfullmäktige antagen målsättning eller beslutad organisation.

Nämnden har i sin tur delegerat upphandlingsbeslut till tjänstemän inom förvaltningen.

4.3.1 Arbetssätt avseende upphandling

Samhällsbyggnadsförvaltningen har hanterat sina egna upphandlingar till dess att ny upphandlingsorganisation inrättades i kommunen, 2010. Förvaltningen genomförde fram till dess c:a 10 upphandlingar per år. Förvaltningen har c:a 7-8 personer som arbetar med upphandlingsfrågor.

Från och med att upphandlingsorganisationen inrättades, genomförs enligt uppgift förvaltningens upphandlingar av denna. Samhällsbyggnadsförvaltningen initierar ett behov av upphandling till upphandlingsenheten, som därefter har huvudansvaret för genomförande av upphandlingen. En eller flera personer från förvaltningen deltar för att framförallt precisera de krav som ska ställas på leverantörerna.

Samhällsbyggnadsförvaltningen uttrycker att samverkan med upphandlingsenheten idag håller på att utvecklas. Hittills har arbetet inte alltid fungerat tillfredsställande. Arbeta pågår med att utveckla rutiner för hur samverkan ska fungera i framtiden. En viktig fråga enligt förvaltningen är att de alltid ska godkänna den kravspecifikation som skickas med förfrågningsunderlaget.

4.3.2 Intern kontroll och uppföljning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har ingen särskild uppbyggd intern kontroll avseende upphandlingsverksamheten. Respektive avdelning har ansvarat för sina egna upphandlingar till dess att kommunens nya upphandlingsorganisation har inrättats.

Kontroll av fakturor görs inom ramen för kontering och attest. Utifrån intervjuer framkommer att det finns behov inom förvaltningen att upprätta riktlinjer och rutiner avseende uppföljning och kontroll av fakturor.

4.4 Kommentarer

Vi bedömer att upphandlingsenheten har utarbetat tydliga riktlinjer och rutiner för hur kommunens upphandlingar ska genomföras. Vidare har enheten utvecklat rutiner för avtalsuppföljningar och kontroller av leverantörer, vilket är positivt.

Med tanke på att riktlinjer och rutiner är relativt nya är det dock för tidigt att bedöma i vilken utsträckning dessa riktlinjer och rutiner har fått genomslag och efterlevs i hela organisationen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar idag med att inrätta sig efter de kommunövergripande rutinerna avseende upphandling, vilket är positivt. Inom förvaltningen finns dock inte utifrån vad vi erfarit särskilda riktlinjer eller rutiner avseende upphandlingsverksamheten. Tanken är dock att all upphandling i dagsläget ska genomföras av upphandlingsenheten, vilket minskar behovet av egna rutiner. Samhällsbyggnadsförvaltningen har dock fortfarande en hel del avtal som finns inom förvaltningen. Dessa kontrolleras eller följs inte upp av upphandlingsenheten, vilket innebär att det fortfarande finns behov av rutiner kring uppföljning av avtal m.m.

Vi uppfattar det som att upphandlingsenheten inte har kunskap om de avtal som tidigare tecknats inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Detta kan vara anledningen till de olika uppfattningar som finns avseende följsamhet mot ramavtal. Upphandlingsenhetens kontroller baseras på de avtal som enheten känner till och förvarar inom enheten.

5 Granskning av genomförda upphandlingar

5.1 Kontroll via leverantörsreskontra

Inom ramen för granskningen har registeranalys genomförts. Leverantörsstatistik för år 2010 samt för 2011-01-06 har plockats fram.

Samtliga leverantörer där inköp över sammanlagt en miljon kronor skett för år 2010 har kontrollerats via upphandlingsenheten. För år 2011 har även vissa leverantörsfakturor under en miljon kronor ingått i urvalet. Kontroll har genomförts på följande sätt:

- 1) Rensning av de leverantörer som inte är att hänföra till upphandlad verksamhet (t ex hyra)
- 2) Kontroll via upphandlingsenheten och avtalsregister av vilka leverantörer som det finns avtal med som tecknats via upphandlingsenheten. Dessa leverantörer har rensats bort från granskningsmaterialet.
- 3) Av resterande leverantörer har de som tillhört samhällsbyggnadsförvaltningen sorterats ut. Dessa leverantörer har valts ut för granskning.

Utifrån det urval som nämnts ovan har kontroll skett avseende om upphandling föregått köp från leverantörerna.

Utöver ovanstående dokumentkontroll har även avstämning av avtalsbelopp gjorts gentemot leverantörsregister. Detta för att kontrollera att utbetalade belopp stämmer överens med avtalade belopp.

5.2 Kontroll av genomförda upphandlingar

Kontroll av upphandlingsförfarandet har avsett följande dokumentation:

- Förfrågningsunderlag
- Öppningsprotokoll
- Utvärdering
- Tilldelningsbeslut
- Avtal

Efter genomgång av fakturor från år 2010 och perioden 201101-201106 återfanns sammanlagt 7 leverantörer där belopp utbetalats över c:a en mnkr och som tillhörde samhällsbyggnadsförvaltningen.

Granskning av upphandlingarna kopplade till dessa leverantörer har gjorts.

1) IVV AB - Installation av konstgräs på Röllinge BP m.m.

Enligt leverantörsreskontra har 10.791 tkr utbetalats år 2010.

Upphandling har skett 2010. Förfrågningsunderlaget är daterat 2010-06-04. Upphandlingen anges vara en förenklad upphandling. Sista dag för anbud anges till 22 juni 2010. Av förfrågningsunderlaget framkommer att värdering av anbuderna sker i tre steg. Steg ett avser kvalificering avseende uppställda skall-krav, steg två avser utvärdering utifrån kostnad, referenser och kvalitet och steg tre avser förhandling som i sin tur leder till val av anbudsgivare.

Anbudsöppningsprotokoll finns daterat 2010-06-23. Av protokollet framkommer att tre anbud inkommit. En av anbudsgivaren meddelar dock innan utvärdering att denne avstår från sitt anbud.

Utvärdering och tilldelningsbeslut finns i ett samlat dokument kallat "Tilldelningsbeslut och dokumentation av upphandling". Den del som avser utvärdering av anbuderna visar att de två anbuderna uppfyller kvalificeringskraven. Därefter anges att det anbud som har lägsta anbudssumma kommer att antas. Vidare anges att endast ett av anbuderna går att utvärdera eftersom det andra anbudet inte innehåller anbud avseende markarbeten. Referenser och kvalitet har kontrollerats. Någon jämförande analys finns inte eftersom endast ett anbud till slut har utvärderats. Slutligen konstateras att detta anbud är det mest ekonomisk fördelaktiga.

Avtal, benämnt "Uppgörelseprotokoll" finns 2010-07-07. I dokumentet (avtalet) anges att protokollet ska tills vidare gälla som kontrakt. Dokumentet anger vidare att arbetet som ska genomföras ska vara färdigställda och tillgängliga för slutbesiktning 2010-09-07 för del av entreprenaden. Den andra delen ska färdigställas i enlighet med överenskommelse mellan parterna som beslutas senare. Dokumentet klargör att eventuella underleverantörer ska godkännas av beställaren. Kontraktssumman uppgår till 9.173 tkr.

2) Sandahls Grus och Asfalt AB - Anläggningsarbetet avseende belägnings- och överbyggnadsarbeten

Enligt leverantörsreskontra har 3 287 tkr utbetalats år 2010.

Upphandling har skett 2008. Förfrågningsunderlag är daterat 2008-01-08. Upphandlingen anges vara en förenklad upphandling. Anbudstiden anges till 2008-02-21. Anbudsprövningen anges ske i tre steg. Det första avser kvalificering utifrån uppställda skall-krav, det andra steget avser prövning enligt entreprenadföreskrifter samt steg tre är värdering utifrån fem, rangordnade värderingsgrunder (pris, organisation, referenser, kvalitet och miljö). Samtliga värderingsgrunder förklaras i underlaget.

Öppningsprotokoll finns daterat 2008-02-21. Av protokollet framkommer att fem anbud inkommit. Ett anbud har dock inkommit för sent och provas alltså inte.

Utvärdering finns dokumenterad i dokumentet "Tilldelningsbeslut och dokumentation av upphandling". Av prövningen framkommer att all fyra anbud uppfyller kvalificeringskraven. Det framkommer dock inte om anbuden klarar de krav som ställts upp i entreprenadföreskrifterna. Därefter presenteras hur utvärdering gjorts utifrån de fem kriterier som ställts upp i förfrågningsunderlaget. Det anbud med den högsta sammanlagda poängen har antagits som leverantör.

Avtal (benämnt Uppgörelseprotokoll) finns daterat 2008-05-26. Kontraktssumma anges inte i avtalet utan hänvisning görs till priser angivna i anbudet. Av utvärderingen framkommer dock summan 12 331 675 kr. Kontraktstid framkommer inte av avtalet, utan hänvisning görs till förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter. Avtalstiden anges i förfrågningsunderlaget vara perioden 2008-04-01 – 2010-03-31 med möjlighet för beställaren att förlänga i två år.

Förlängning av avtalet finns daterad 2010-04-06. Av förlängningen framgår att den gäller två år (dock inga datum). Villkor anges vara i enlighet med villkoren i upphandlingen som genomfördes 2008.

3) SVEAB, Svenska Entreprenader - Utförande av anläggningsarbeten, Skrakvägen

Enligt leverantörsreskontra har 3 340 tkr utbetalats år 2010.

Förfrågningsunderlaget är daterat 2009-09-16. Upphandlingen anges vara en förenklad upphandling. Anbudstidens utgång anges vara 2009-10-09. Prövning av anbudsgivare anges ske i tre steg. Det första steget avser kvalificering utifrån tekniska och administrativa aspekter, skall-krav. Det andra steget avser utvärderingsfasen där anbuden jämförs utifrån tre kriterier; kostnad, referenser samt kvalitet. Tredje steg anges vara förhandling som leder fram till slutligt val av entreprenör.

Öppningsprotokoll finns daterat 2009-10-09. Av protokollet framkommer att nio anbud inkommit inom anbudstiden.

Utvärdering är genomförd i dokumentet "Tilldelningsbeslut och dokumentation av upphandling". Utvärdering visar att samtliga anbudsgivare klarar kvalificeringskraven. Vidare framkommer att samtliga anbud uppfyller uppställda utvärderingskriterier. Någon jämförelse mellan anbuderna finns inte. Därefter anges att lägsta anbudssumma kommer att antas. Det anbud med lägsta anbudssumma antas. Vad gäller referenser och kvalitet anges att kontroll har gjorts och att samtliga anbud får positiva omdömen.

Avtal finns (benämnt Uppgörelseprotokoll) daterat 2009-09-27. Avtalstid anges vara mellan 2009-11-02 till 2010-06-18 då arbetena skulle vara färdigställda och tillgängliga för slutbesiktning. Kontraktssumman anges uppgå till 1.717 tkr. Det anges ingenting avseende underentreprenörer i avtalet.

4) E On ES trafik och belysning – Skötselentreprenad avseende offentlig belysning och trafikljus (två avtal)

Enligt leverantörsreskontra har 3 560 tkr utbetalats år 2010 och 1 006 tkr utbetalats år 2011.

Upphandling har skett 2006. Förfrågningsunderlaget är upprättat 2006-02-24. Förfrågningsunderlaget avser fyra olika delentreprenader, men denna granskning avser endast offentlig belysning och trafikljus. Upphandlingen anges vara öppen upphandling. Anbudstidens utgång anges till 2006-05-05. Utvärdering ska ske i två steg; kvalificering samt utvärdering. Endast de som klarar kvalificering prövas enligt utvärderingskriterierna. Fem, rangordnade utvärderingskriterier anges (summa, referenser, å-priser enligt mängdförteckning, å-priser för tillkommande arbete samt entreprenörsarvode för löpande debitering).

Öppningsprotokoll finns daterat 2006-05-05. Av protokollet framgår att totalt nio anbud inkommit. Av dessa avser fyra anbud belysning och trafiksignaler.

Utvärdering för de två delentreprenaderna finns daterade 2006-06-12. Vad gäller trafikljusanläggningar har två anbud utvärderats. Båda anbuden uppfyller enligt redovisning kvalificeringen. Vad gäller offentlig belysning har tre anbud inkommit. Utvärdering av anbuden sker genom prisjämförelser. De två anbud med lägsta pris antas. Referenser anges ha tagits, men jämförs inte.

Avtal finns daterade 2006-06-13 respektive 2006-06-14. Kontraktssummor anges vara 215 tkr per år avseende offentlig belysning och 74 tkr per år avseende trafiksignaler. Kontraktstiden är 2007-02-01 – 2010-01-31 för båda delentreprenaderna.

Förlängning av avtalet har inte återfunnits.

5) Miljöbyggarna (Green Landscaping) – Skötselentreprenad gata, vinterväghållning och park

Enligt leverantörsreskontra har 10 949 tkr utbetalats år 2010 och 6 565 tkr år 2011.

Upphandling är genomförd under 2006. Förfrågningsunderlaget är upprättat 2006-02-24. Förfrågningsunderlaget avser fyra olika delentreprenader, men denna granskning avser vinterväghållning väg och park. Upphandlingen anges vara öppen upphandling. Anbudstidens utgång anges till 2006-05-05. Utvärdering ska ske i två steg; kvalificering samt utvärdering. Endast de som klarar kvalificering prövas enligt utvärderingskriterierna. Fem, rangordnade utvärderingskriterier anges (summa, referenser, å-priser enligt mängdförteckning, å-priser för tillkommande arbete samt entreprenörsarvode för löpande debitering).

Öppningsprotokoll finns daterat 2006-05-05. Av protokollet framgår att totalt nio anbud inkommit. Av dessa avser fem anbud gata, vinterväghållning och park (två av fyra delentreprenader).

Utvärdering finns dokumenterad i dokumentet "Tilldelningsbeslut och dokumentation.". Utvärderingen anger att alla anbud uppfyller kvalificeringskraven. Vidare görs en genomgång av uppställda kriterier från förfrågningsunderlaget. Vid utvärderingen beslutar beställaren att de båda delentreprenaderna ska beställas av samma anbudsgivare. Det anbud som har det sammantaget lägsta pris antas. Referenser kontrolleras men jämförs inte i utvärderingen.

Avtal, kallat "Uppgörelseprotokoll" finns daterat 2006-06-15. Kontraktstiden anges vara 2007-02-01 – 2010-01-31 (2010-05-30 för vinterväghållning) med rätt till två års förlängning. Total kontraktssumma uppgår till 6 774 tkr per år.

Förlängning av avtalet finns daterat 2010-04-06. Avtalet förlängs i två år till och med 2012-02-01 respektive 2012-05-30. Tillkommande/avgående ytor under första perioden ingår i förlängningen.

6 + 7) SWECO FFNS Arkitekter + Arkitekter Ingenjörer AB – konsulttjänster

Enligt leverantörsreskontra har 3 728 tkr utbetalats år 2010 och 1 428 år 2011 avseende SWECO. Avseende Arkitekter Ingenjörer har 680 tkr utbetalats år 2011.

Upphandling har genomförts under 2007. Förfrågningsunderlaget är upprättat 2007-08-31. Av underlaget framkommer att det är fråga om en ramavtalsupphandling inom fem olika kategorier konsulttjänster. Sista anbudsdag anges vara 2007-10-02. Det anges vidare att flera anbudsgivare kan komma att antas. Utvärdering anges ske i tre steg; uteslutning enligt LOU, kvalificering (skallkrav) samt utvärdering. Utvärderingskriterier anges vara kompetens, pris, tillgänglighet samt referenser. Kriterierna är rangordnade och förklaras.

Öppningsprotokoll finns daterat 2007-10-03. Av protokollet framkommer att totalt 48 anbud inkommit. Anbuderna lämnas för en eller flera delområden.

Utvärdering är genomförd i dokumentet "Tilldelningsbeslut och dokumentation av upphandling" för var och en av de fem kategorierna. Det framkommer att alla inkomna anbud uppfyller kvalificeringskraven. Det anges vidare att samtliga anbudsgivare uppfyller utvärderingskriterierna. Det framkommer inte om anbuderna jämförts utifrån utvärderingskriterierna.

Avtal finns tecknat för perioden 2007-11-15 – 2010-11-15 med möjlighet till 1 + 1 års förlängning. Avtalet anger att konsulten inte får anlita underkonsult utan beställarens skriftliga godkännande.

Förlängning av avtalet har inte gjorts. Ny upphandling har genomförts under 2011 och blev klar under hösten 2011.

8) Joe Lindström och arkitekter AB – Konsulttjänster

Utbetalningar finns på totalt 960 tkr 2010 och 368 tkr 2011.

Det finns ett avtal tecknat med företaget år 2009. Det anges att avtalet i första hand avser år 2009 och 2010. Det finns dock ingen upphandlingsdokumentation som visar att upphandling har föregått avtalet.

5.2.1 Sammanställning av fakturerade belopp kontra avtalsbelopp

Nedan görs en genomgång av vilka avtalssummor som överenskommits. I vissa ramavtalsupphandlingar finns dock inga summor. Dessa har därefter ställts gentemot det som faktiskt utbetalats enligt leverantörsreskontra.

Leverantör	Avtalssumma (tkr)	Utbetalning 2010 (tkr)	Utbetalning 2011 ² (tkr)
1) IVV AB	9 173	10 791	
2) Sandahls Grus och Asfalt	(12 331)	3 287	262
3) SVEAB	1 717	3 340	
4) E On ES Trafik och Belysning	215 och 74	3 540	1 006
5) Miljöbyggarna (Green Landscaping)	6 774	10 949	6 565
6) SWECO FFNS	Finns ingen summa	3 728	1 428
7) Arkitekter Ingenjörer AB	Finns ingen summa	140	680
8) Joe Lindström och Arkitekter AB	Finns ingen summa	960	368

De differenser som uppstått förklaras av samhällsbyggnadsförvaltningen enligt nedan.

IVV AB

Differensen består enligt förvaltningen av ändringar och tillägsarbeten i projektet. Tillägsarbetena finns dokumenterade och godkända.

Sandahls Grus och Asfalt

Diverse beläggningsarbeten, inget specifikt projekt. Beställt via á-prislista.

² Avser perioden 201101-201106

SVEAB

Projekt Skrakvägen. Tilläggsarbeten godkända i mail av dåvarande enhetschef.

EON ES:

Diverse driftarbeten beställt via å-prislista

Miljöbyggarna (Green):

Diverse driftarbeten enligt å-prislista,

SWECO FFNS:

Diverse plan och utredningsuppdrag. Enligt ramavtal, kommunen skickar förfrågan, företaget har svarat med uppdragsbekräftelse per projekt. Uppdragsbekräftelsen innehåller en post "uppskattad ersättning". Över perioden 2009-2011 uppgår uppskattad ersättning till ca 6 mkr.

Arkitekter Ingenjörer:

Två projekt. Enligt ramavtal, avrop enligt prisbilaga.

Joe Lindström och Arkitekter AB:

Förklaras inte.

Ramavtalet med konsulter gick ut 2010-11-15. Ny upphandling av konsulter har genomförts under 2011. Sedan 1 augusti 2011 sker alla beställningar av tekniska konsulter enligt det nya ramavtalet.

5.2.2 Kommentarer

Genomförda upphandlingar

Av de granskade leverantörerna är sju av åtta upphandlade. Vi kan konstatera att flera av de upphandlingar som granskats har genomförts för ett flertal år sedan. I några av upphandlingarna finns ett antal brister. Vad gäller utvärdering av anbuderna har i vissa fall inte utvärderingskriterierna utvärderats. Endast pris har jämförts, medan övriga kriterier endast har bedömts vara tillfredsställande utan att jämförelser mellan anbuderna gjorts. Detta är inte förenligt med LOU.

Avtalen har haft förlängningsklausuler. I två upphandlingar har inte förlängningsavtal återfunnits. Detta innebär att köp har gjorts utan att giltigt avtal funnits, vilket kan riskera att betraktas som otillåten direktupphandling.

Ny upphandling av konsulter är genomförd under 2011, vilket är positivt. Denna upphandling är genomförd av upphandlingsenheten.

Fakturerade belopp kontra avtalsbelopp

Vi kan konstatera att fakturerat belopp i flera fall överstiger det belopp som anges i avtalen. Förvaltningen förklarar dessa fakturor bland annat med att tilläggbeställningar gjorts eller att beställningar utanför kontrakterat belopp gjorts för andra typer av arbeten. Vi kan konstatera att tilläggbeställningar är mycket vanligt vid upphandling av entreprenader.

Tre av leverantörerna avser ramavtalsupphandlingar, där belopp inte kan stämmas av mot avtalssumma. Fem av de åtta leverantörerna har köp utöver vad som anges i avtal gjorts. Två av dessa avser tilläggsbeställningar utifrån beställt projekt. I ett av fallen finns dokumenterad och godkänd tilläggsbeställning. I tre fall har köp gjorts utan uppvisad tilläggsbeställning.

Vi bedömer med utgångspunkt i ovanstående att samhällsbyggnadsförvaltningen inte har tillräcklig intern kontroll avseende fakturering kontra avtal. Vi efterfrågar en tydlig dokumentation och beslut avseende alla utbetalningar som görs utanför det som framkommer i avtal.

5.3 Upphandling av larmtjänster

Upphandlingen är genomförd under 2010. Förfrågningsunderlag är upprättat 2010-04-13. Upphandlingen genomförs som förenklad upphandling. Sista dag för anbud är angivet till 2010-05-11. Utvärdering av anbuden ska enligt underlaget ske i tre steg; uteslutning, kvalificering och utvärdering. Det anges att anbud med lägsta pris kommer att antas. Endast de anbud som klarar kvalificeringsfasen kommer att utvärderas.

Öppningsprotokoll finns daterat 2010-05-20. Av protokollet framkommer att sju anbud inkommit.

Det finns även visst utvärderingsmaterial. Materialet är dock inte komplett. Av utvärderingsmaterialet framkommer att upphandlingen efter det att tilldelningsbeslut överprövades av en av anbudsgivarna. Förvaltningsdomstolen beslutade att utvärderingen skulle göras om. Efter den andra utvärderingen och tilldelningsbeslut, överprövades upphandlingen igen. Förvaltningsdomstolen beslutade återigen att utvärderingen skulle göras om. Detta ledde till en tredje utvärdering som till slut medförde att två leverantörer tilldelades uppdraget och avtal med dessa kunde skrivas.

Avtalen finns dokumenterade. Avtalen gäller under perioden 2010 – 2012 med möjlighet till ett års förlängning. Avtal är tecknade med CSG, Commutor Security Group AB och Rapid Larmförmedling AB.

CSG har uppdrag att bevaka kommunens, Roslagsvatten AB och Armada AB:s verksamheter. Totalt finns ett 60-tal objekt som bevakas kontinuerligt. Kommunen har tillsammans med övriga två aktörer beslutat hur bevakning ska genomföras under året. Kommunen, Roslagsvatten och Armada har månatliga avstämningar med CSG för att följa upp hur bevakningen genomförs och om förändringar ska göras. Det händer även att förändringar av bevakningen görs utanför dessa möten.

CSG har även i uppdrag att rycka ut på de larm som kommer från kommunens verksamheter. Dessa uttryckningar debiteras särskilt. I avtalet med CSG angavs en inställelsetid på 10 minuter vid utryckning. Efter diskussioner mellan parterna har denna tid ansetts orimlig, vilket har lett till en diskussion om att förlänga inställelsetiden till 30 minuter genom ett tillägg till avtalet.

Rapid har uppdraget att ta emot och förmedla de larm som kommer från kommunens fastigheter. För detta debiteras en fast summa (1200 kr) per objekt och år.

5.3.1.1 Fakturering och kontroll

Avtalen med larmentreprenörerna har funnits sedan hösten 2010. Under perioden 2010 till 201106 för CSG bevakning fakturerat c:a 550 tkr och avseende Rapid förmedling AB 85 tkr.

Fakturor från CSG inkommer till kommunens säkerhetssamordnare. Vad gäller fakturor som avser uttryckning, skickas dessa vidare till det objekt (den verksamhet) där uttryckningen har skett. Varje objekt står för kostnaden av sina larmuttryckningar. Rapport avseende uttryckning lämnas direkt till det objekt där larmet har gått. Objekten står även för den årliga kostnaden avseende larmförmedling. Fakturor avseende larmförmedling från Rapid, skickas direkt från leverantören till respektive objekt.

Central uppföljning av samtliga inkomna fakturor görs månatligen vid möten med entreprenören.

Den bevakningstjänst som kommunen köper från CSG faktureras kommunen centralt och fördelas inte mellan verksamheterna. Avtalet bygger på timkostnader och ett fast antal timmar per år. Möjlighet finns för kommunen att göra extra beställningar av bevakning om behov uppstår. Kostnaden för bevakningen delas mellan kommunen, Roslagsvatten och Armada. Kommunens andel uppgår till 40 %.

Utveckling av kontroll pågår vad gäller uttryckningsstatistik. Från och med årsskiftet kommer kommunens säkerhetssamordnare ha tillgång till ett datasystem där samtliga uppgifter kring uttryckningar kan granskas. Detta datasystem levereras från Rapid utan någon extra kostnad för kommunen.

Sammantaget har de nuvarande avtalen minskat de sammantagna kostnaderna för kommunen avseende bevakning, larmförmedling och uttryckning. I tidigare avtal avseende bevakning uppgick kostnaden till c:a 80-90 tkr/månad enligt uppgift. Idag är kostnaden c:a 50 tkr/månad. Även uttryckningskostnaderna har minskat. Kostnad för en "normaluttryckning" idag uppgår till 590 kr medan kostnaden i tidigare avtal uppgick till c:a 1300 kr.

5.3.2 Kommentarer

Larmupphandlingen går inte fullt ut att analysera, då all dokumentation inte har kunnat granskas. Vi bedömer dock att upphandlingen med stor sannolikhet innehåller flera brister avseende hur utvärdering gjorts, med tanke på att upphandlingen överprovats två gånger. Båda gångerna har förvaltningsdomstol beslutat att utvärderingen måste göras om. Vi ställer oss även ytterst tveksamma till en ändring av inställetiden i avtalet i enlighet med den diskussion som förts.

Vad gäller uppföljning och kontroll av fakturor bedömer vi att kommunen har tydliga riktlinjer och rutiner för detta. Kontinuerlig kontroll genomförs och uppföljning sker kontinuerligt med leverantörerna.

6 Revisionell bedömning

- **Upphandling av entreprenörer har skett i enlighet med lagstiftning och kommunens regler**

De granskade upphandlingarna har ett flertal brister vad gäller efterlevnad av LOU och kommunens regler. Att notera är dock att flera av upphandlingarna har genomförts innan det att ny upphandlingsorganisation och nya regler införts i kommunen.

Idag ska upphandlingsenheten genomföra kommunens samtliga upphandlingar, tillsammans med representanter från beställande förvaltning. Samhällsbyggnadsförvaltningen och upphandlingsenheten arbetar med att utveckla rutiner för att samverkan ska fungera väl, vilket är positivt.

Vi konstaterar att inköp har skett utan att för perioden giltigt avtal har funnits.

- **Ansvarig nämnd säkerställer vid upphandling att eventuella underleverantörer kontrolleras och godkänns av kommunen.**

Det framgår av vissa upphandlingar som granskats att kommunen ska godkänna eventuella underleverantörer. Alla avtal som granskats innehåller dock ingen skrivning avseende detta. I och med att avtal numera tecknas med hjälp av upphandlingsenheten, förutsätter vi att detta framgent kommer att säkerställas.

- **Rutiner för kontinuerlig uppföljning av avtal finns och tillämpas.**

Tydliga rutiner för uppföljning av såväl avtal som leverantörer finns inom upphandlingsenheten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har dock inte utvecklat rutiner för uppföljning. Så länge förvaltningen har avtal som tecknats och förvaras inom förvaltningen, finns ett behov av att utveckla tydliga rutiner för uppföljning för att säkerställa att tecknade avtal följs.

- **Faktureringen från entreprenörerna överensstämmer med tecknade avtal.**

I ett flertal fall finns stora differenser mellan avtalade summor och vad som faktiskt fakturerats.

2011-04-04

Ordförande revisorerna
Bengt Olin

Med denna skrivelse önskar jag att revisorerna tittar på Österåkers förvaltningars följsamhet gällande lagen om offentlig upphandling.

Min uppgift är att blicka framåt och att den verksamhet som kommunen bedriver ska bedrivas rätt och riktigt. Jag önskar att revisorerna granskar följsamheten inom våra förvaltningar gällande offentlig upphandling.



Michaela Fletcher Sjöman
Kommunstyrelsens ordförande

HANDLÄGGNING	REMISS	KÄNNEDOM	5/4
		Bengt Olin	